

แก้หนี้คนไทยไม่จ่ายเหมือนคิด

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันที่ 14 กรกฎาคม 2560

ช่วงนี้ปัญหาหนี้ทั้งระดับชาวบ้านแต่กลายเป็นปัญหาระดับประเทศ เพราะเริ่มวิตกกังวลว่าหนี้ครัวเรือนของไทยอยู่ในระดับสูงเกินไปกระทบทั้งต่อความสามารถในการชำระหนี้ รวมทั้งลดอำนาจในการจับจ่ายใช้สอย ที่ผ่านมารัฐบาลอัดฉีดมาตรการทางการเงินเพื่อกระตุ้นให้เกิดการบริโภคปรากฏว่าใช้ไปเท่าไร๋ เงินหายต่อมเพราะประชาชนนำไปใช้ต้นใช้ดอกจนหมด จนรัฐบาลเตรียมมาตรการในการควบคุมปล่อยสินเชื่อและสกัดหนี้เพื่อให้เศรษฐกิจเดินหน้า

อันที่จริงหนี้ครัวเรือนของประเทศเป็นปัญหามานานแล้วยิ่งแก้หนี้ยิ่งมากกว่าเดิม จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยระบุว่าหนี้ครัวเรือนปี 2558 อยู่ที่ระดับ 11.097 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.2 ของจีดีพี พอมาปี 2559 ตัวเลขหนี้เพิ่มเป็น 11.469 ล้านล้านบาท และไตรมาสแรกของปี 2560 ทวงตัวอยู่ที่ระดับ 11.480 ล้านล้านบาท แต่สัดส่วนลดเหลือร้อยละ 78.6 ของจีดีพี ในช่วง 3 ปี ตัวเลขหนี้เพิ่มขึ้น 3.803 แสนล้านบาทแต่เมื่อเทียบจากจีดีพีที่แต่ละปีสูงขึ้นทำให้สัดส่วนหนี้ต่อจีดีพีลดลง

ตัวเลขข้างต้นบ่งบอกว่าหนี้ครัวเรือนของไทยไม่ใช่ลดลงแต่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นนัย อย่าไปหลงคิดว่าหนี้ครัวเรือนหรือหนี้ชาวบ้านลดลงเพราะที่ผ่านมากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในรูปของจีดีพีมาจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของรัฐซึ่งใช้เงินไปหลายแสนล้านบาท ภาระหนี้ของประชาชนไทยสูงจนติดแชมป์ลำดับ 3 ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกแต่คงไม่มีใครภูมิใจกับการเป็นแชมป์ประเภทนี้

หากนำตัวเลขจำนวนประชากรทั้งประเทศมาหารเฉลี่ย พบว่าคนตั้งแต่เริ่มเกิดจนใกล้จะตายเป็นหนี้เฉลี่ยประมาณ 174,200 บาทต่อคน หนี้ส่วนใหญ่เป็นหนี้สถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารของรัฐ สหกรณ์ออมทรัพย์ ฯลฯ ขณะที่หนี้ผ่อนบัตรเครดิตและหนี้สินเชื่อผ่อนรวมกันประมาณ 1.412 ล้านล้านบาท ขณะที่หนี้โรงรับจำนำหรือธนาคารคนจนมีหนี้รวมกัน 6.3 หมื่นล้านบาท

แนวโน้มการขยายตัวของหนี้ชาวบ้านในปีนี้อาจจะขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 10.5 เป็นผลมาจากการเร่งสร้างหนี้ของประชาชนวัยทำงานโดยเฉพาะอายุช่วง 25-40 ปีเป็นกลุ่มที่สร้างหนี้สูงสุด ทั้งผ่อนรถ-ผ่อนบ้าน เป็นกลุ่มวัยสร้างตัวอายุยังน้อยเครดิตดีบางคนมีบัตรเครดิตเป็น 10 ใบ จนแบงค์ชาติเตรียมออกมาตรการควบคุมให้มีได้คนละไม่เกิน 3 ใบ และมาตรการควบคุมการปล่อยสินเชื่อไม่เกิน 3 เท่าหรือ

ให้กู้วงเงินสูงสุดไม่เกิน 3-5หมื่นบาทต่อราย ซึ่งในทางปฏิบัติจะทำได้มากน้อยเพียงใด เพราะบางคนรายได้ น้อยแต่หลักประกันดีหรือมีผู้ค้ำประกันที่น่าเชื่อถือ

ข้อสังเกตคนไทยเป็นหนี้ตั้งแต่วัยยังไม่ทำงานคือเริ่มกู้ตั้งแต่เป็นนักเรียน-นักศึกษาที่กู้เงินรัฐหรือ กยศ. สิ่งตามมาคือชินกับการเป็นหนี้พอโตขึ้นมีงานทำ ใจถึงไม่กลัวการเป็นหนี้และไม่อายที่ใครจะมาทวง หนี้ อยากรู้จะไปกู้มาโดยไม่พิจารณาถึงความจำเป็นและความสามารถในการชำระคืน คนกลุ่มนี้ที่สุด กลายเป็น NPL คือเป็นหนี้เสียติดลิสต์เครดิตบูโรโดยไม่รู้ตัวว่าจะกลายเป็นแผลเป็นทางด้านเครดิต

ประเด็นคือรายได้ไม่พอจ่ายเพราะต้องไปจ่ายหนี้ในแต่ละเดือนขณะที่มีภาระต่างๆ เช่น ดูแลลูก ดูแลครอบครัว ทางเลือกมีไม่มากนักต้องหันไปพึ่งหนี้นอกระบบซึ่งดอกเบี้ยสูงแบบहुโหดและเข้าสู่วงจร อุบาทว์ถูกตามหนี้แต่ละวัน ทำให้ไม่มีกระจิตกระใจทำงาน ผลงานออกมาไม่ดี หยุตงานหนี้หนีบ่อๆ แถม ไซค์ร้ายในช่วงเศรษฐกิจไม่ดีอาจเจอซองขาวให้ออกจากงาน

หนี้ครัวเรือนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างเรามีคนจนที่มากขึ้นทะเบียนกว่า 13 ล้านคนมีรายได้เฉลี่ยไม่ ถึงสองร้อยบาทต่อวัน ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรและเป็นคนสูงอายุและจนไปพร้อมกัน ไม่มีใครอยากเป็นหนี้ แต่เมื่อเข้าไปสู่วงจรออกมายากเพราะการดำรงชีพอยู่ที่การก่อกองหนี้อย่างต่อเนื่องเอาหนี้ใหม่ไปโปะหนี้เก่า เหลือไว้ใช้นิดหน่อย พอกลางเดือนเงินไม่พอก็ไปกู้ใหม่หรือรูดบัตรเครดิตเป็นวงจรรูบาทวิไม่รู้จบ

มาตรการต่างๆของรัฐในการช่วยเหลือประชาชนซึ่งด้วยโอกาสล้วนเป็นมาตรการทางการเงิน ส่งเสริมชักชวนให้ประชาชนกู้เงิน ราคาข้าวไม่ดีออกโครงการให้กู้เงินแต่ก่อนต้องไปจำนำข้าวที่โรงสีของรัฐ ยุคใหม่จำนำข้าวไว้ที่บ้านก็ได้ ช่วงนี้ยางพาราราคาตกต่ำก็เตรียมออกมาตรการให้กู้ถึงดอกเบี้ยต่ำก็ต้องใช้ หนี้ มาตรการพวกนี้คงต้องทำไป ไม่ช่วยก็ไม่ได้ จะให้เปล่าก็ทำไม่ได้ ผลก็คือชาวบ้านเป็นหนี้เพิ่มขึ้นทุกปีๆ

หนี้ชาวบ้านหรือเรียกเป็นทางการว่าหนี้ครัวเรือนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน หากแก้ได้ง่ายๆคงทำไป นานแล้วมาตรการควบคุมสินเชื่อและหรือบัตรเครดิตที่จะออกควรพิจารณาให้รอบด้านเพราะหากไปเบรค โดยไม่ให้เห็นตั้งตัวเงินหมุนไม่ทันจะยิ่งกลายเป็นปัญหา การจำกัดวงเงินสินเชื่อต่อราย แนวคิดถูกแล้ว เพราะไม่ควรเป็นหนี้เกินตัวแต่อาจส่งผลกระทบต่อผู้ไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่ออาจกลับไปพึ่งหนี้นอกระบบ เพราะเงินไม่พอใช้อย่างไรเสียคงต้องชวนขวายหาเงินกู้มาใช้จะยิ่งเป็นการซ้ำเติม.....ไม่ลองทำก็ไม่รู้ครับ

(สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ทางเว็บไซต์ www.tanitsorat.com หรือ www.facebook.com/tanit.sorat)

*****